

1.Bursa'da Nüfus ;

Bursa ilinin 2000 genel nüfus sayımına göre nüfusu **2.125.140** kişi, yıllık nüfus artış hızı **% 28,6**'dır. 2009 Nüfus sayımına göre 2.439.876 kişidir.Buna göre seçmen sayısı 328.000 kişidir.

Bu artış hızı ile Bursa Nüfusunun 2010 yılında 2.804.332 olacağı tahmin edilmektedir. Nüfusun **1.630.940**'ı şehirde (il ve ilçe merkezlerinde), **494.200**'ü köylerde yaşamaktadır. **Bursa'nın nüfusu Türkiye genelinde olduğu gibi gençtir. Nüfusun % 53,7'sini 0-29 yaş grubu oluşturmaktadır.**

Bursa 17 ilçeye sahip bir il merkezidir. Bursa'ya ait ilçeler sırasıyla; Nilüfer, Osmangazi, Yıldırım, Büyükorhan, Gemlik, Gürsu, Harmancık, inegöl, İznik, Karacabey, Keles, Kestel, Mudanya, M. Kemalpaşa Orhaneli, Orhangazi, Yenişehir'dir.

Bu ilçelerden Nilüfer, Osmangazi, Yıldırım , Gemlik, Gürsu, Kestel, Mudanya ilçeleri Büyükşehir Belediyesi'ni oluşturmaktadır.

2.Bursa'da Sanayi:-

Bursa ülke ekonomisine sağladığı katma değer açısından İstanbul, Kocaeli ve İzmir'den sonra 4.sırada yer almaktadır. İmalat sanayinde ise Türkiye katma değerinin (GMSH'dan aldığı pay) **% 8-9'ini** tek başına sağlamaktadır.

Bursa sanayisinin ve ihracatının temelinde yatan ve "çekirdek sanayi sektörleri" olarak adlandırılan **tekstil ve otomotiv sektörü**, gerek üretim gerekse istihdam açısından hayati önem taşımaktadır. Türkiye'nin ihracata yönelik hazır giyim üretiminin % 60'ının, otomotiv ihracatının ise % 80'inin Bursa'dan yapıldığı bilinmektedir.

İşyeri ve çalışan sayılarına göre Bursa, Marmara Bölgesi'nde İstanbul'dan sonra ikinci sırada bulunmaktadır. DİE 2003 yılı verilerine göre Bursa'da istihdamın sektörel dağılımına baktığımızda % 45,4'ü sanayi, % 45,2'si hizmet, % 5,1'i tarım, % 4,4'ü inşaat sektöründe yer almaktadır. **DİE verilerine göre istihdamı en fazla sanayide sağlayan tek ildir Bursa.**

Bireylerin ailelerine ait aylık toplam gelir dağılımı aşağıdaki gibidir.

GELİR GRUPLARI	GELİR	YÜZDE
Alt gelir grubu	600 YTL ve altı	35
Orta gelir grubu	601-1600 YTL	52
Üst gelir grubu	1.601 YTL ve üstü	13

Bursa'da Otomotiv sektörü kapasite kullanım oranı % 60 lara gerilemiş ; özellikle binek otomobillerde 2008 – 2009 , 1 Ocak 28 Şubat dönemi % 51 gerilemiş 100.868 adetten 49.076 ya düşmüştür.Tüm otomotiv sanayinde mal grubu raporuna göre miktarsal % 47 , tutarsal %56 gerilemiştir.Bu çerçevede bir fabrikada günlük 1000 – 1150 araba üretimi , 700 araba üretimine düşmüştür.Ocak ayında günde 323 kişi , saat başına 40 kişi işten çıkış gerçekleşmiştir.

Şubat ayı itibariyle kısa çalışma için Bursa'dan müracaat eden firma sayısı 213 iken , denetimleri tamamlamış firma sayısı 38 olmuştur.

Bursa'da 2008 yılında toplam tutarı 312.414.000 TL olan 54.127 adet senet protesto olmuş.Şubat ayı ihracat son beş ayın düşüş rekoru kırarak % 35,2 çıkmıştır.

Bursa'da 2008 yılında 57.880 kişi işten çıkarılırken , 2009 ilk iki ayında 13.770 kişi işsiz kalmıştır.

Bursa'da vergi dairesi başkanlığından yapılan açıklamaya göre ağustos ayı sonu itibariyle tahakkuk eden toplam verginin % 35 tahsil edilememiştir. Bu süre içinde tekstil devi Flament , Nergis kapanmıştır.

3.Bursa'da Tarım:

Bursa'nın toprağı çok bereketli olup, iklimi (sıcaklık, nem ve yağış) tarıma çok müsaittir. Tarım ürünleri çok çeşitli ve boldur. Bazı meyve ve sebze ürünlerinde Bursa birinci sırada yer almaktadır. **Arazinin % 44'ü tarladır.** Tarım ürünlerinin başlıcaları ; buğday, arpa, mısır, yulaf ve pirinç gibi tahıllardır. Bütün bunların senelik istihali 500.000 tona yaklaşıp. 20.000 tona yakın fasulye , bakla, bezelye ve çiğ baklagiller, tütün, pamuk, ayçiçeğı, susam ve anason yetişir.

Türkiye'nin en çok ve kaliteli sebzesi Bursa'da üretilir. Bunlardan domates birinci sırayı alırken, soğan ikinci sıradadır. Patates, hıyar, pırasa, lahana, taze fasulye, patlıcan, biber, enginar ve isparak üretimi 250.000

tona yaklaşır. Bursa meyvecilikte çok ileridir. Sulu şeftalisi, kestane, üzüm, elma, armut, çilet, vişne, kiraz, kayısı, erik, muşmula, kıvılcık, ceviz, kavun, karpuz ve her çeşit meyve yetişir. **Türkiye’de, çileğin % 80’i, şeftalinin % 40’ı Bursa’da yetişir. 25.000 hektara yaklaşan bağlarda yetişen razzaki ve müşküle üzümü de dış ülkelere ihraç edilir. Gemlik, Mudanya ve Orhangazi ilçelerinin zeytinleri sofralık, lezzetli zeytinlerdir.**

Bursa’nın yaklaşık 1.082.000 hektar olan yüzölçümünün % 44’e yakın bölümü (430.000 ha) tarım arazisidir.

Bursa’da tarımın genel durumu iç açıcı değildir.

- Türkiye’de tarımın genel sorunları, Bursa’da da aynen yaşanmaktadır.
- **Özellikle son 1 yılda gübre, mazot, elektrik, ithal tohumluk fiyatlarındaki yüksek oranlı artışlar, çiftçileri ekemez duruma getirmiştir.**
- Tarımsal altyapı hizmetleri son yıllarda durma aşamasına gelmiştir.
- Dış satıma yönelik ürün yetiştiriciliğinin yaygın olmasına karşın, laboratuvar hizmetleri yetersiz kalmaktadır.
- **Ürün planlaması yapılamamaktadır.**
- Çiftçi örgütlenmeleri vardır ancak yetersizdir. Örgütlere yönelik de destekler çok düşük düzeydedir.
- **Et, süt ve yumurta fiyatları maliyetleri karşılayamaz hale gelmiştir.**
- **Gübre kullanımı azaldığı için verim düşüklüğü belirgin hale gelmiştir.**
- Doğrudan gelir desteği ve ürün desteği bir yıl gecikmeli ödenmektedir.
- Toprak analizleri yeterince yapılamamaktadır.
- Organik tarım yaygınlaştırılamamıştır. (Halen % 0,1)
- Marmarabirlik destekten yoksun bırakıldığından ürün alımı ve ödemelerde büyük sıkıntılar yaşanmaktadır.
- Çiftçi eğitimi durma noktasına gelmiştir.
- Mera ıslah çalışmalarına başlanmıştır. Ancak yavaş yürümektedir. (24.000 Ha.’un 1200 Ha.’ı ıslah edilmiştir)
- Meyve ve sebze depolama tesisleri yetersizdir.
- Kestane üretimi her geçen yıl geriye gitmektedir.
- Baraj ve göletlerde kültür balıkçılığı yapılması henüz yeterli seviyeye gelmemiştir.
- Bursa’nın simgelerinden ipek böcekçiliği yok olmak üzeredir.

Gübre, ilaç, mazot gibi girdi maliyetleri artışı zeytinciliği bitirmiştir.

	2006	2007	2008
AÇILIŞ	6047	5685	5908
KAPANIŞ	4665	4492	5635

Yine Bursa’da işsizlik açısından veriler irdelendiğinde **son yıllarda işten çıkarılanlarda ciddi bir artış görülmektedir.**

	2005	2006	2007	2008	2009
OCAK	6301	4326	8625	6247	8401
ŞUBAT	639	2631	3043	3779	5372
MART	2490	3302	2587	2968	0
NİSAN	2604	2781	2668	2656	0
MAYIS	2199	2936	2382	3259	0
HAZİRAN	2347	2652	1980	3156	0
TEMMUZ	1525	2821	2419	3329	0
AĞUSTOS	2405	2168	2580	3567	0
EYLÜL	2401	2419	3041	3376	0
EKİM	2035	2069	3448	3863	0
KASIM	2117	2342	5842	9283	0
ARALIK	2107	2410	3389	9397	0
TOPLAM	29.170	32.857	42.004	56.880	13.773

4.Bursa’da Ulaşım :

Yaşanabilir bir kent planlamasında ilk dikkat edilecek olgulardan birisi “**Ulaşım**”dır. Planlamanın her aşamasında kentte yaşayan insanların rahatı dikkate alınarak insan sağlığına ve rahatına odaklı projeler yapılmalıdır.

Ulaşım Master Planı yapmadan kentin batçıklarla donatılması büyük bir ulaşım yatırım yanlısıdır.

Batçıklar ve köprülü kavşak ihalelerini nedense hep aynı şirketler tarafından yapılmakta,olup Yapılan beş bat-çıkın hepsini Ankara Belediye Başkanı bilen tarafından önerilen **Ankaralı Yapı Proje Merkezi firmasına ihale edilmiştir.**

Kent dinamikleri tarafından tartışılmadan aceleye getirilerek yapılan 5 adet Bat-Çık projesi bütün bilimsel ve teknik verilerden yoksun olarak imal edilmiştir. Eski Fakülte bat-çık su giderleri unutulmuş yağışlı havalarda batan çıkamaz duruma düşmüştür. Her bat-çıkın rogar kapak ve kapak yuvaları iki ay geçmeden yenilenmiş, hatta bazılarında asfalt yenilenmesi yapılmıştır. Bat-Çıklara trafik bilgilendirme sunum tablosu konulmadığından trafik kazaları meydana gelmiştir. 2006 yılı ilk 9 ay içerisinde Bat-Çıklarda 43 trafik kazası olmuştur. Bu kazaların 12 tanesi iki araçtan daha çok aracın katıldığı zincirleme kazalardır.

Hava ulaşımında iktidar ve yerel yönetim, işi tamamen sivil toplum örgütlerine ve hemşeri derneklerine bırakmış durumdadır. Bu hava yolundan yararlanacak olanlar bu kentin insanları değil midir? Bu insanlar 21. yüzyıl teknolojik imkânlarından yararlanma arzuları, yerel yöneticileri ilgilendirmiyor mu? İl Genel Meclisi ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı hiç devreye girmemektedir, sorumluluk paylaşımının hiçbir yerinde gözükmemektedirler.

4.1 – Bölgesel Ulaşım Sorunları:

Bursa ve çevresinde bölgesel bazda ulaşım sorunlarını sıralayacak olursak;

- Bursa kentinin Marmara bölgesindeki ulaşım güzergahı üzerindeki önemi, şehirlerarası araç trafiği ile şehir içi trafiğinin iç içe girmesi, şehirler arası trafiğin ve şehiriçi trafiğinin kesiştiği arterlerde önemli araç yoğunluğu ve ulaşım problemleri mevcuttur.
- Ayrıca havaalanı, deniz taşımacılığı sorunları, demiryolu projesinin halen yatırım programına girememesi önemli sorunlar olarak devam etmektedir.
- Demiryolu projesi, 1970’li yıllardan itibaren gündemdedir. 1980’li yıllarda projesi yapılmış, bu proje 2000’li yıllarda tekrar ihale edilmiş, proje için önemli kaynaklar harcanmıştır. Ancak yatırım programına girmesi ile ilgili herhangi bir girişim bulunmamaktadır.
- Bursa aynı zamanda liman kenti konumunda bulunmakta ancak liman ile ulaşım bağlantısını geliştirememiş olduğundan limandan yeterince faydalanamayan bir kent durumundadır.
- Deniz yolu ulaşımında Gemlik limanı yük ağırlıklı taşınım sağlamakla birlikte, Mudanya limanında ise yolcu taşımacılığı da yapılmaktadır. Ancak gerek Gemlik Limanı, gerek de Mudanya Limanına ulaşımında alternatif güzergahlar bulunmamaktadır.
- Gemlik limanından çıkan trafik şehirler arası trafikle çakışırken, Mudanya limanından çıkan trafik ise şehir içi trafikle kesiştiğinden trafik yükünü arttırmaktadır.

5.Bursa’da Belde Belediyelerin Kapatılması :

Kapatılan Belde Belediyelerine örnek olarak : Umurbey, 26 Eylül 1952 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Belediye olmuştur.

3.Cumhurbaşkanımız merhum Celal BAYAR’ın sağlığında kurduğu Vakfına bağlı müze ve kütüphane ile yine Celal BAYAR’ın Anıt Mezarı Umurbey’de bulunmaktadır.

Görükle , Akçalar ,Çalı ,Gölyazı , Hasanağa , Kayapa Beldeleri Mahalle statüsüne dönmüştür.

6.Bursa’da Hatalı Belediye Uygulamaları (2004 – 2009 dönemi) :**6.1 – Doğanbey Kentsel Dönüşüm Projesi :**

Osmangazi Belediyesinin organizasyonu, 4 bin hissedarın ve 1000 eski konutun bulunduğu, Doğanbey’deki 280 bin metrekarelik alanda yapılacak olan 2500 konut için temel atılmış (İdari Mahkeme YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI verdi) iken, yıllardır bekleyen Sıcaksu Bölgesindeki çalışmalara Büyükşehir Belediyesi 5 yılda NEDEN hala daha başlayamamıştır?

6.2 – Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi :

Belediyeye bedava olarak verilen devasa boyutlardaki Tarihi Merinos Tesisleri hazırlanan projeler ile her türlü aktiviteye yönelik ihtiyaca cevap verecek durumda iken, projeler NEDEN değiştirilmiştir? 38 trilyon ETL olarak başlanan yatırıma NEDEN 250 trilyon ETL ye dayanan büyük paralar harcanmaktadır?

6.3 – Stadyum Projesi :

Belediye Vatandaşın , Bursasporun , taraftarın , sivil toplum örgütlerinin bilgisi ve katılımı dışında rantta dönük projeler olarak hazırlamıştı. Gürhan AKDOĞAN (CHP İl Başkanı) ile Selim LÜMALI (CHP İl Sekreteri) nin Şubat 2008 de Anıtlar Kuruluna müracaatı ile Stadyum tescil edilmiş ve bu yaklaşım durdurulmuştur. AKP anlayışı ile hala Stadyum için hazırladıkları projenin uygulanacağını önerebilmektedirler. Planlamaya kullanıcıların , taraftarın , Bursasporun , bölge halkının da katılması ile projelendirilmesinin doğru olduğunu savunuyoruz.

6.4 – Bursa’da Kaçak İnşaat :

Osmangazi İlçesinde kaçak inşaat oranı (AKP li Belediye) : % 49
Yıldırım İlçesinde kaçak inşaat oranı (AKP li Belediye yönetimi) : % 38
Nilüfer İlçesi kaçak inşaat oranı (CHP li Belediyesi) : % 13
AKP li Belediyeler kaçak inşaata tamamen teslim olmuş durumdadır.

6.5 - Nilüfer Vadisi Projesi :

Nilüfer Deresi çevresine yapılan yatırım için 23,4 Milyon TL harcanmış.DSİ ve Meslek Odaları imalatın yanlış olduğunu raporlamalarına rağmen imalat yapılmıştır.İlk yoğun yağışta baraj kapaklarının üçte birinin açılması ile projenin büyük kısmı zarar görmüştür.Yoğun yağışların arttığı dönemde baraj kapaklarının açılması ile projenin ortadan kalkması söz konusudur.

6.6 – Plan tadilatlar :

Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde 3000 adet plan değişikliği yapılmıştır.Dolayısıyla yapılan 1 / 25000 ve 1 / 5000 lik planlar değişikliğe uğramaktadır.

6.7 – Akçağlayan TOKİ (toplu konutları) :

Tamamen doğal sit alanında kalan bölge önce imara açılmış daha sonra ise istinat duvarları ile dolgular yapılarak lüks konutlar yapılmıştır.Birçok konut pahalı olması nedeniyle satılamamıştır.

6.8 – Raylı Sistem Taşıma :

- Yıllardır kullanılan Bursaray vagonları 1.84 trilyon ETLye alınmış iken yeni vagonlar NEDEN 6.40 trilyon ETLye alındı? Bu kadar fahiş fiyat farkının sebebi nedir?
- Bir önceki belediye 5 yılda 21 kilometre raylı sistem yapmış ve kullanıma açmış iken, güçlü bir hükümet devrinde 5 yılda NEDEN ancak 4.5 kilometrelik Doğu Etabı yapılabildi?
- Daha önceki dönemde kilometresi 11 trilyon ETLye başlanan Bursaray hattı, yeni yapılacak Görükle etabında kilometresi 27 trilyon ETLye NEDEN ihale edilmiştir?

6.9 – Ulaşım :

İktidar tarafından Çevre Otoyolu yapılmasına ve günde 30 bin aracın kent dışına çıkmasına rağmen, 100 trilyon ETL para harcanan ulaşım yatırımları sonucunda yapılan batçık ve kavşaklar NEDEN tıkanmakta ve ulaşım kilitlenmektedir?

6.10 - Bursa’da, Türkiye’nin hatta dünyanın en pahalı toplu taşınması NEDEN yapılmaktadır?

6.11 – Beş yıllık dönemde bir tane bile katlı otopark NEDEN yapılamamıştır?

6.12 - Beş yıllık dönemde trafiğin kilitlendiği Osmangazi İlçesinde NEDEN bir kilometre bile yeni bir yol açılmamıştır?

Gürhan AKDOĞAN
CHP İl Başkanı

Mart 2009